

Barbara Truchta, Marzena Piotrowska: scenariusz zajęcia modelowego pt. „Woda – niezwykła ciecz”

(zajęcie przeprowadzono w grupie dzieci 5, 6 – letnich)

Cele ogólne

1. Wzbogacanie wiedzy na temat właściwości i znaczenia wody dla życia na Ziemi
2. Budzenie zainteresowań badawczych dzieci, rozwijanie umiejętności wyciągania wniosków
3. Odkrywanie własnych możliwości, rozwijanie myślenia, wyobraźni i mowy
4. Czerpanie radości z udziału w zabawach

Cele operacyjne

Dziecko potrafi:

- wykonać czynności badawcze zgodnie z instrukcją nauczyciela
- omówić wyniki wspólnie przeprowadzonych doświadczeń i wyciągnąć wnioski
- wyjaśnić, w jaki sposób wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce
- uruchomić inwencję twórczą i wyobraźnię w zabawach „Wodne obrazy”, „Mydlane bańki”
- wyjaśnić jaka jest rola wody w życiu roślin, zwierząt i ludzi

Metody:

czynne:

- zadań stawianych do wykonania
- samodzielnych doświadczeń
- kierowania własną działalnością dzieci

percepcyjne:

- obserwacji, pokazu

słowne:

- rozmowy, wyjaśnienia, instrukcje

Formy pracy

- zespołowa
- z całą grupą
- w parach
- indywidualna

Środki dydaktyczne:

Ilustracje, emblematy, naczynia szklane i plastikowe w różnym kształcie i wielkości, farby, tusz, woda, papierowe łódki, gąbka, wata, papier (różnego rodzaju), tkanina ortalionowa i bawełniana, folia, kamień, klocki drewniane, plastelina, liść, mąka, cukier, sól, olej, słomki, igła, „koło wodne”, pinceta, fragmenty utworów muzycznych nagranych na kasecie magnetofonowej.

Przygotowanie sali:

Na tablicach znajdują się ilustracje przedstawiające różne stany skupienia wody i miejsca jej występowania. Na parapecie okna stoją zróżnicowane kształtem naczynia wypełnione wodą.

Przebieg

1. Recytacja zagadki przez nauczycielkę, rozmowa wprowadzająca na temat cech wody (kolor, smak, kształt, zapach, odgłosy), wypowiedzi dzieci w oparciu o ilustracje i wcześniejsze doświadczenia

„Życie czerpie z niej przyroda
wszyscy wiemy, że to ...”

2. Zabawa ruchowa „**Wędrujące kropelki**”

3. Zabawy badawcze przeprowadzone przez nauczycielki:

➤ „**Woda i ciepło**” - należy zakręcony słoiczek wypełniony gorącą wodą z kilkoma kroplami atramentu umieścić w pojemniku z zimną wodą. Zdejmujemy zakrętkę – zabarwiona woda wypływa ku górze, po pewnym czasie zaczyna opadać i miesza się z resztą wody. (*ciepła woda jest lżejsza dlatego unosi się nad zimną, dopiero gdy odda ciepło i nastąpi wyrównanie temperatur, opada i miesza się z resztą wody*)

➤ „**Skóra wody**” - należy napełnić szklanek wodą, na jej powierzchni delikatnie pincetą kładziemy igłę. Igła utrzymuje się na powierzchni (*cząsteczki na powierzchni wody tworzą rodzaj błony, która jest w stanie utrzymywać lekkie ciała*)

➤ „**Wodne koło**” - należy wylać strumień wody na „wodne koło” - prędkość obracania się koła zależy od ilości i siły spadającej wody. Obracające się koło wytwarza energię - dzieci zastanawiają się w jaki sposób możemy ją wykorzystać.

4. Zabawa ruchowa „**Poszukaj pary**”

5. Samodzielne eksperymentowanie:

Dzieci wykonują zabawy badawcze przy pięciu stolikach w kilkuosobowych zespołach. Przechodzą rotacyjnie do kolejnych stanowisk.

➤ „**Co pływa, co tonie?**” - dzieci zanurzają w wodzie następujące przedmioty: piórko, liść, kamień, jabłko, klocek drewniany, kulkę z plasteliny, łódeczkę z plasteliny oraz papierowe łódeczki

➤ „**Co najszybciej nasiąka wodą?**” - dzieci wylewają wodę na: folię, wełnę, kamień, różnego rodzaju papier, gąbkę, tkaninę ortalionową i bawełnianą

➤ „**Co się rozpuszcza w wodzie?**” - dzieci rozpuszczają w wodzie: sól, cukier, mąkę, olej

➤ „**Obrazy wodne**” - dzieci kroplomierzem wpuszczają do szklanego naczynia z wodą tusz lub krople farby różnego koloru

➤ „**Bańki mydlane**” - dzieci tworzą bańki mydlane różnej wielkości

Po zakończeniu zabaw dzieci wspólnie z nauczycielem omawiają wyniki i wyciągają wnioski

Dzieci kończą zdanie „**Woda jest niezwykła, ponieważ...**”

6. Zabawa ruchowa „**Wakacje nad wodą**”
7. Podsumowanie, krótka rozmowa na podstawie ilustracji w sali.
Woda ma wiele właściwości zwykłych i niezwykłych, jest wszędzie. Ponieważ jest potrzebna do życia jest skarbem i dlatego należy właściwie z niej korzystać.
8. Pożegnanie – przenoszenie w dłoniach „kropki wody”.

Propozycje zajęć plastycznych:

- „Wodne pejzaże” - dzieci malują pejzaże farbami plakatuowymi a następnie spryskują wodą z rozpylacza
- „Cudowne życie w wodzie” - dzieci malują na długim płótnie, można zastosować zróżnicowane techniki
- „Wodny świat” - dzieci malują gęstą farbą na przezroczystej folii lub szkłe
- „Życie w oceanie” - napełniamy słoik wodą zabarwioną na niebiesko (np. atramentem), na jego ściankach dzieci malują elementy podwodnego świata
- „Ulewa” - dzieci malują deszcz - wykorzystujemy technikę „mokrym na mokre”
- „Kolorowe czary” - tworzenie odcieni barwnych i mieszanie kolorów
- „Wodne obrazy” - wyklejanie z pasków krepiny w odpowiednich odcieniach lub zgniecioną bibułą
- „Kropka wody” - przekształcenie kropki wody w „coś”
- „Żywiół” - woda jako żywiół, technika dowolna
- „Fale” - malowanie kredkami świecowymi lub pastelami a następnie rozcieranie chusteczką

Literatura:

- „Wielka księga eksperymentów” pod redakcją Antonelli Meiani, Wydawnictwo Elżbieta Jarmołkiewicz, Zielona Góra, 2001.
- „Ten piękny, tajemniczy świat” praca zbiorowa pod redakcją Teresy Gałczyńskiej, Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID, Warszawa, 1997.
- „Baw się wodą” Bryan Murphy, Oficyna PANDA 1993
- „Woda. Żywióły w przedszkolu” Gisela Walter, JEDNOŚĆ Kielce 2004
- „Ekologia” z serii Pierwsza biblioteczka
- „Powietrze światło i woda” Jackie Gaff
- „Wesoła szkoła sześciolatka” Przewodnik metodyczny cz. IV Beata Okraska-Ćwiek, Małgorzata Walczak, WSiP Warszawa 2003